

Dżuma Justyniana wymarła, Czarna Śmierć wciąż żywa

7 lutego 2014

W przeszłości świat nawiedziły dwie pandemie dżumy. Pierwsza z nich wybuchła w VI wieku w Cesarstwie Bizantyjskim jest znana pod nazwą Dżuma Justyniana. Jej ofiarami padli ludzie z Europy, Azji i Afryki. Mogła ona zabić nawet 25 milionów osób. Osiemset lat później pojawiła się Czarna Śmierć – pandemia dżumy, w wyniku której śmierć poniosło być może nawet 200 milionów osób.

Dzięki pracy międzynarodowego zespołu ekspertów dowiedzieliśmy się, że drzewo ewolucyjne szczepu *Yersinia pestis*, który wywołał Dżumę Justyniana najprawdopodobniej wymarło. Jednak na świecie wciąż istnieje szczep odpowiedzialny za Czarną Śmierć.

Badania prowadzone przez naukowców z USA, Kanady, Australii i Niemiec pozwoliły na zrekonstruowanie genomu najstarszego szczepu *Yersinia pestis*, który następnie porównano z ponad setką obecnie spotykanych szczepów.

Z artykułu opublikowanego w „The Lancet Infectious Diseases” dowiadujemy się, że szczep, który wywołał dżumę w Cesarstwie Bizantyjskim był ewolucyjnym ślepym zaułkiem. Uczeni nie trafili na jego ślad, chociaż nie wykluczają, że mógł przetrwać w jakich społecznościach żyjących pomiędzy Europą a Chinami. Szczep ten był wyraźnie różny od szczepu, który spowodował Czarną Śmierć oraz szczepów zarażających obecnie.

Mimo, że uważamy dżumę za chorobę przeszłości, wciąż atakuje ona ludzi. Najwięcej przypadków zachorowań notuje się w Afryce i Azji, do zachorowań dochodzi też w Ameryce Południowej i USA. W latach 1900-2010 na terenie USA zanotowano 999 przypadków potwierdzonych lub prawdopodobnych zachorowań na dżumę.

Naukowcy uspokajają jednak. Wielka pandemia nam nie grozi. Co prawda *Yersinia pestis* jest równie niebezpieczna co w przeszłości, jednak zdecydowanie zwiększył się poziom higieny, w miastach ogranicza się populację szczurów, dysponujemy też antybiotykami.

Autor: Mariusz Błoński

Na podstawie: Northern Arizona University

Źródło: [Kopalnia Wiedzy](#)